

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Loterija za „Narodni dom“.

V tej zadevi prijeli smo iz peresa odličnega narodnjaka naslednje vrste, katere nespremenjene priobčujemo:

Ni več veliko dni do 31. decembra, katerega se bo dovršila loterija za „Narodni dom“; treba je torej, da povprašujemo, s kakšnim uspehom se utegne dovršiti. Kar je slišati o razprodaji srečk, ni da bi nas s posebnim veseljem navdajalo. Dovolite torej, da se o tej stvari, dokler še je čas, nekoliko besed v izpodbujo izpregovorim. Ko se je sklenila loterija, vsprejeta je bila od vsega naroda z veseljem; bilo jih je sicer takih, da so dvomili, ali se bodo mogle vse srečke razpečati; o tem pa, da se jih bode toliko razprodalo, da bode izdatna svota ostala za Narodni dom, o tem takrat nihče ni dvomil; vsaj v javnih glasilih se kaj tacega ni v misel jemalo. S tem pa, da je slovenski narod odobril od dotičnega odbora osnovano loterijo, prevzel je dolžnost jo dovršiti, in njegova čast od od njega zahteva, da jo dostojno dovrši. Kar pa je dolžnost vsega naroda, to se razdeljuje na vse, ki se štejejo med zavedne Slovence, izlasti pa na razumništvo slovensko. Vsak zaveden Slovenec torej, kateremu slovenskega naroda čast ni kar si bodi, dolžan je pripomoči k temu, da bode dovršitev loterije dostojna, drugače se nam bodo nasprotniki rogali, (kakor se nam že zdaj, pogl. zadnjo številko Wochenblatt-a) in naši bratje na severu in jugu bodo mislili, da smo ali prelahkomiselni pri svojih podjetjih, ali pa premalo požrtvovalni in premalo energični pri njih izvršitvi.

Pa ne samo našega naroda čast, ampak tudi korist, katera bi izvirala iz srečne dovršitve omenjene loterije za našo narodnost, nas mora izpodbujati v pospeševanje tega podjetja. Da bi se društveno življenje Ljubljansko in Narodnem domu prerodilo, ni dvomiti; in tu ni treba misliti samo na ona društva, katerim je namen skrbeti za zabavo, ampak tudi na društva, ki s svojim delovanjem vplivajo bolj ali manj na vse slovenstvo. Dalje bi Slovenci z narodnim domom dobili vidno znamenje svojega jedinstva, na katero sicer ne bi mogli gledati s takim ponosom, kakor n. pr. Čehi gledajo na svoje narodno gledališče, vendar pa z enakim veseljem, izvirajočim iz izpolnitve dolgo že gojenih želja. Ker pa je glavna reč, naši Matici bi se za-

gotovil obstanek, zagotovila bi se ji lepša bodočnost. Z imetjem, ki bi ji prirastlo z Narodnim domom, bi gotovo in lahko to postala, kar bi naj bila po naših vzorih in željah, kar pa po naših sedanjih razmerah še ne more biti. Matici pa tako trdno podstavo preskrbeti se pravi slovenski narodnosti močno zaslombo dati za bodočnost, o kateri še nikakor ne vemo, kakšna bo, za katero pa nam je dolžnost skrbeti, ako ima kaj resnih namenov vse naše narodnjaško počenje.

Naj nihče ne ugovarja, da osnova loterije presega naše materialne moči! Primerjajmo, koliko da drugod žrtvujejo za jednake namene, in preračunimo potem, koliko bi se razmeroma pri nas lahko dalo. Videli bomo, da je sicer peščica rodoljubov, katera je skoro do skrajne mere požrtvovalna, glede na ostale pa se bo pač morda moglo reči, da loterija presega požrtvovalnost našo za narodne namene, ako ne bo imela izprva nameravanega uspeha. Ali požrtvovalnost izvira iz prave ljubezni do naroda, in k ljubezni ni moči nikogar siliti.

Kakor sedaj vse kaže, vseh srečk ne bo moči razprodati, a delati moramo na to, da se jih toliko razproda, da bode za Narodni dom še nekaj več ostalo, nego kolikor bi se bilo v dveh letih z nabiranjem daril skup spravilo; ako tega ne dosežemo, reklo se bo, da je loterija svoj namen izgrešila. Skrbimo, da tega nikdo ne bo mogel reči.

Naposled pa še nekaj prijateljskih besed vsem tistim, ki s peresom v javnih glasilih razpravljajo naše narodne in politične razmere. Opravičeno je mnenje, da je razpor v domačem taboru na Kranjskem največ tega kriv, da zanimanje za Narodni dom ni tako živahno, kakor bi imelo biti. Ta neugodni učinek pa ne izvira toliko iz navskrižnosti različnih mnenj, kolikor iz onega strupa, ki ga strast primešava razpravljanju, iz onega zabavljanja in jezikanja, iz onega zbadanja in pikanja, ki nič ne more dokazati, torej nič ne koristi, pač pa veselje za narodno reč mori in narod drvi v strast, ki je protivna vsakemu plemenitejšemu navdušenju. Ti nemili glasovi, ki se nekaj časa razlegajo po nekaterih glasilih naših, naj potihnejo, če ni mogoče za zmerom, vsaj za ta mesec, in naj ne kalijo harmonije vseh Slovencev, ki imajo po skupnem naporu dovršiti tako važno nalogo. —x.

Obravnava proti „krvavcem“ v Celovci.

(Dalje.)

Predsednik ukaže zatožencu, da naj izpove.

Železnikar pravi, da tega ni govoril, kar ga dolži zatožba, v društvu je pa bilo mnogo narodnostnih razprtij, ali za politiko smo se malo brigali; on je pripadal zmerno-narodnej stranki. On ni bil v društvenem odboru ter ni mogel imeti upliva na časopise, katere se je naročevalo društvo, govoril je o tem prav malo. Njegove razmere k Tumi nastale so živahnejše povodom osnovanja zadruga; oporeka, da bi taistemu prinesel državno nevarno papirje; sploh ni imel v rokah tako imenovanih prepovedanih tiskovin (Flugblätter); Waitza (nekega anarhističkega poslanca) bi zdaj ne spoznal več, ker ga je samo jedenkrat videl. Na predsednikovo vprašanje, zakaj so bili z Waitzom tako prijazni, pravi Železnikar, da je to splošna navada proti vsakemu tujemu delavcu; o navzočnosti Waitza pri anarhističkem shodu v Langenzersdorfu ni ničesar vedel in je še le pozneje izvedel, da je anarhist.

Njemu pripisano izjavo pri banketu na čast deželnega poslanca Schneida, „da ne pije na zdravje tiranovo“, ko se je bilo napilo Njegovemu Veličastvu, Železnikar taji, udeležil se je te zdravice i on. V Parizu je v nekem društvu podpisal pismo, katerega vsebine, ker še takrat ni znal zadosti francoski, ni razumel — ko se je pozneje poučil o težnjah tistega društva, opustil je vsako udeležbo pri njem. Pri borbah na barikadah v Lijonu in Parizu se ni udeleževal. Da se je večkrat posluževal izreka: „Vive la republique!“, pravi, da se je tega navadil za svojega bivanja na Francoskem. Nekoč je dobil jedno številko „Freiheit“ pod zavojem in čital, ali nanj ni napravila nikakšnega utisa. Svojo izjavo ob umoru carja Aleksandra II. razklada on tako-le: „Kakor čitam v časopisih, bil je največji tiran“, izjave pa „zdaj bodejo prišli tudi drugi na vrsto in on sam bode jednemu s svojimi škarkami razparal trebuh“, ni nikdar izgovoril. Zlasti zoper Njegovo Veličastvo, cesarja, katerega smatra za najboljšega človeka in vladarja in mu je ves udan, se ni nikoli nepostavno ali le nedostojno izrazil.

Zagovornik vpraša, če Železnikar vé, kaj pomeni anarhizem. Železnikar izreče se skoro vznemirjen, da je on bil vedno zoper to stranko in bode vedno zoper njo. On poudarja svoje zmerno-narodne

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Drugi del.

(Dalje.)

III.

S tega dne se je popolnem premenilo najino življenje in najine razmere. Nama ni bilo več tako dobro biti sama, kakor popred. Bila so vprašanja, katerih sva se izogibala, ložje sva govorila, kadar je kdo bil zraven, kakor sama. Ko se je le napeljal govor na življenje na deželi ali pa na kak ples, takoj nesva mogla lahko pogledati drug drugega, kakor bi bilo nama obema nekaj palo v oči. Jaz sem bila prepričana, da je on prevzet, nagle jeze, da moram biti previdna, da ne zadenem na njegove slabosti. On je pa bil prepričan, da jaz ne morem živeti brez sveta, da življenje na deželi ni zame in da se on mora pokoriti temu nesrečnemu ukusu. Oba sva se izogibala naravnost govoriti o teh pred-

metih, in oba sva krivo sodila drug drugega. Nehala sva biti drug za drugega najpopolnejša človeka na svetu, delala sva primere z družimi in na skrivnem sodila drug drugega. Jaz sem malo zbolela pred odhodom in namesto na deželo, preselila sva se na neko vilo (dačo), od koder je moj mož se sam napolnil k materi. Ko je on odpotoval, sem že bila toliko okrevala, da bi bila šla z njim, pa on me je pregovarjal, da naj ostanem, kakor bi se bil bal za moje zdravje. Čutila sem, da se on ni bal za moje zdravje, ampak zato, da bi nama ne bilo dobro na deželi; jaz tudi nesem zelo silila in ostala sem. Brez njega mi je bilo dolg čas in otožno, a ko je prišel, sem videla, da ni dodal mojemu življenju tega, kakor poprej. Prejšnji najini odnošaji, ko me je še vsaka misel, vsak utis, katerega nesem njemu povedala, težil kakor zločin, ko se mi je vse, kar je on storil in govoril, zdelo kot obraz popolnosti, ko sva se od veselja smejala, ko sva gledala drug drugega, ti odnošaji so se preobrnil v druge, ne da bi bila zato vedela in razumela, kako se je to zgodilo. Imela sva vsak svoje posebne interese, skrbi,

katerih se nesva prizadevala spremeniti v obče, vsak svoj posebni, družemu tuj svet. Privadila sva se to misli in čez leto nesva bila nič več v zadregi, ko sva pogledala drug drugega v oči. Popolnem je izginila njegova dobrovoljnost proti meni, njegovo otročje obnašanje, izginila njegova prizanesljivost in ravnodušnost k vsemu, kar me je prej vznemirjalo, ni bilo več njegovega globokega pogleda, kateri me je prej razburjal in radoval, ni bilo več skupnih molitev in navduševanj, še celo redkokedaj sva se videla, kajti bil je vedno na potovanjih, nič več se ni bal pustiti me samo; jaz sem bila vedno mej svetom, kjer mi ni bilo treba njega.

Prizorov in preprirov ni bilo več mej nama, jaz sem si prizadevala ustrezati mu in on je izpolnjeval moje želje, kakor bi se bila ljubila.

Ko sva bila sama, kar se je redkokedaj pripetilo, nesem čutila z njim ne veselja, ne nemira, ne zadrege, prav kakor bi bila sama. Vedela sem dobro, da je to bil moj mož, ne kak nov, neznan človek, a dober človek — moj mož, katerega sem poznala kakor samo sebe. (Dalje prih.)

avstrijske nazore proti ultra-narodni, rusoljubni stranki v Ljubljani, zaradi katerih se je razbila celo njegova kandidatura v občinski zbor. Iz pevskega zbora hotel je izstopiti iz mržnje, ali ko je imel priti cesar v Ljubljano, hotel je zaradi tega zopet k vajam in se je udeležil lojalno vseh svečanosti, da, prešinilo ga je izredno živo čustvo, ko je slučajno bil prišel prav blizu do cesarja, takó, da ga je slišal govoriti: in takó se ne vede, tako ne čuti nobeden anarhist.

Po nekaterih manj važnih vprašanjih državnega pravnika se sklone zaslišanja Železnikarja.

Na to se zasliši Ferd. Tuma, kateri se isto-tako izpove nedolžnega in v naglo tekočem govoru izjavi, da ni nikdar imel nevarnih govorov ali kaj nepostavnega storil. Držal se je nemške stranke, bil od Slovencev zasramovan in izjave zoper njega izvirajo le iz narodne mržnje.

V slovenske liste članov pisati ni niti zmožen. V društvu je imel narodne sovražnike. Razložek mej radikalno in zmerno delavsko stranko, mu ni jase, da si pozna list obeh in se je kot odbornik za prve potezal, ali samo zato, ker se izdaja drugih ni pravilno naznanila. — Waitza je samo enkrat videl in ni vedel, da je agitator; glede pri njem najdene dopisnice s podpisom J. W. iz Gradca pravi, da ne ve, od koga da mu je došla; zakaj je Waitz k njemu prišel, ne ve povedati; priznava znanje s Hubmayerjem ali samo v družbinskem in kupčijem oziru; v Dunajskih delavskih krogih vzlic desetletnemu bivanju nima n kakih zvez; o nekih na Dunaji zaplenjenih njemu namenjenih 25 iztisov, časopisa „Freiheit“ ne ve ničesar povedati.

Od Železnikarja ni prejel nikdar puntarskih tiskovin, in kar se je našlo v njegovi pečni cevi, tega ni on tja dejal, niti ne ve, kako je tja prišlo. Dotična cev dlje časa ni bila niti v njegovi sobi. Na očitovanje izjave svojega učenca, da je Tuma, ko je dobil ta zavoj, šel s ključem dotičnega prostora, v katerem je bila tista cev, proglasi taistega lažnikom.

O napisu Jakob Hauser, tajni napis za Jakoba Waitza, ne ve ničesar. Anarhizem se mu studi. Poetiških visokih govorov ni govoril nikoli, delavskega vprašanje niti ne razume.

Državni pravnik izprašuje Tuma in Železnikarja glede plačevanja davkov z ozirom na njihino predstojništvo delavskemu izobraževalnemu društvu.

Za radikalne liste v društvu je (Tuma) glasoval, a le kot odbornik in zaradi reda, ker Zadaik drugih listov v odboru ni pravilno napovedal.

Na zagovornikovo vprašanje o razmerah zatoženčevih k shodu v gostilni „zur Schnalle“, pravi Tuma, da so se takrat izrekli zoper anarhizem, v nekem govoru je on navel jeden odstavek iz prestolnega govora cesarjevega ter opomnil, k takemu vladarja si moremo le čestitati, istotako se je često pohvalno izrazil o drugih članih cesarske hiše.

Potem je bil zaslišan Fran Šturm, kateri pravi, da je nedolžen; v delavskem društvu ni on nikdar imel govorov, celo njegovi največji sovražniki ne morejo trditi, da je kdaj kaj slabega govoril, temveč priporočal je le vedno postavni pot, po katerem se da mnogo doseči. V društvu je on od leta 1878., jedenkrat je bil celo načelnik. V odboru se je samo posvetovalo, ali bi naročene liste še nadalje obdržali; potem pove, katere liste so imeli naročene. Zadnik je prinesel svoje liste v društvo, pa je bil odbor zaradi tega jako nejevoljen in mu to celo prepovedal. Svojo izpoved pred preiskovalnim sodnikom, da je bil za radikalne liste, preklicuje, in pravi, da ne razume, kak razložek je mej radikalno in zmerno delavsko stranko, v društvu je bil samo razložek mej ultra- in zmernonarodno stranko. O volilni pravici se je „kritično“ izrazil, da zaradi nizke izobraženosti delavcev ni od nje mnogo pričakovati; s temi nazori se je seznanil, ko je delal v društvu. Agitatorja Schneiderja on ni poznal in ne ve ničesar o njem. Člani delavskega društva, zlasti zatoženci, bili so redkokdaj v njegovej gostilni. Waitza on ni poznal, le slučajno se je bil z njim sešel, ter mu je pomagal, pridobiti delo. Isti dan je slučajno prišel v Št. Vid, ne da bi bil kaj vedel o Waitzevi prisotnosti; o kakaj pošiljati anarhističnih tiskovin z nimenovanjem, da je grozdje, on nič ne ve. Nikdar ni priporočal takih tiskovin, temveč jih le odsvetoval. Da so razširjene mej delavci, to je le slišal praviti. Na uredništvo „Ljudskega Glasa“ ni imel nobenega upliva.

Na vprašanje zagovornika, pove, da je pri shodu, pri katerem se je o Merstallingerovi aferi

razgovarjalo, izjavil, da Ljubljanski delavci nečejo ničesar imeti opraviti s tatovi itd. Ta ljudski shod se je otvoril s „hoch“ na cesarja in ravno tako tudi zaključil. S policijskim komisarjem Parma se je le tedaj sešel, ko ga je ta vprašal, kake pošiljatve da pričakuje po pošti.

Predsednik naznani, da je zatoženeec po pošti dobil socialno-radikalne tiskovine z nadpisom: Antikvarična naznanila. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 10. decembra.

Včeraj je državni zbor dovolil budgetni provizorij za prvo četrtletje. S tem je rešil ono zadevo, na katerej je bilo državi največ ležeče.

Finančni minister omenja v svojem finančnem eksposé tudi štedilne komisije. Povedal je, da je ta komisija v juniju predložila vladi svoje predloge, da jih vlada sicer pretresuje, a jih pri sestavi budgeta letos še ni mogla uporabiti. Nek oficijozni list pa pravi, da se nasveti te komisije ne bodo dali izvesti, ker se ne dá nič prihraniti pri državi, ki ima izvrševati veliko kulturno nalogo.

Vnanje države.

Kakor je znano, odnosi mej Vatikanom in italijanskim kraljestvom neso najboljše. V novjšem času se pa kažejo znamenja, da se te razmere boljšajo, če tudi jako počasi. Prijateljstvo in prijaznost se kaže na obeh straneh. Duhovščina je ob času kolere pokazala, da ni več tako sovražna laškej državi. Na afriškej konferenci v Berlinu je pa italijanski zastopnik se potegnil za mejuarodno varstvo misijonov v Afriki, in to je napravilo v Vatikanu dober utis.

Zdaj, ko sta obe zbornici voljeni po novem volilnem redu, dalo je rumunsko ministerstvo svojo ostavko. To je bilo ministerstvo sklenilo že pred volitvami. — Kralj ostavke ni vsprejel. Zato ostane še nadalje sedanja vlada. Obe zbornici sta to vest z veseljem pozdravili.

Švicarski zvezni zbor je volil dosedanje člane v zvezni svet. Predsednikom za prihodnje leto je voljen Schenk, podpredsednikom Daucher, oba radikalca. Predsednikom zveznega sodišča je voljen radikalec Oiginti in podpredsednikom konservativec Kopp.

General Manteuffel je hotel odložiti guvernerstvo v Strassburgu, a nemški cesar dotične prošnje ni vsprejel. V Alzaciji se je namreč uvela strogejša birokratična vlada, katere si pa general ne upa voditi. Cesar je pa trdno preverjen, da je b.š. Manteuffel prava oseba za to mesto. — V nemškem državnem zboru se je osnovala „svobodna narodna gospodarska zveza“ iz konservativcev, katolikov, državne stranke in nekaterih divjakov. Namen te zveze bode baviti se pred vsem z nemškimi zadevami.

Belgijska zbornica je vsprejela z veliko večino predlog, da se sme rabiti žandarmerija v civilnej obleki. Proti temu je ob svojem času protestoval Brusselski župan Buis. Zato se je že mislilo, da bode ta župan odstopil. A kakor poslednja poročila javljajo, ni voljen narediti te usluge vladi. Čakal bode, ali ga vlada še potrdi po Novem letu ali ne. Ako to stori, se bode zamerila zbornici, ako pa ne, pa prebivalstvu.

Zdaj je že neki gotovo, da se švedski kraljevič naslednik imenuje norveškim podkraljem. S tem hoče švedski kralj utrditi kraljevsko oblast v norveškej. Zato je pa baš ta ukrep vzbudil veliko nevoljo v vseh skandinavskih demokratičnih listih. Najbrž bode zaradi tega prišlo še do ministerske krize.

Na afriškej konferenci se javljajo razne težkoče, katerih se ni pričakovalo. Angleški odposlanik neče dopustiti, da bi se svobodna plovlba raztegnila tudi na Niger in ravno tako neče priznati Mejnarodne afriške družbe, katerej se je mislila prepuusti uprava Kongiškega ozemlja.

Mej Anglijo in Turčijo se sedaj neki vrše obravnave zaradi Egipta na sledečej podlagi: 1. Angleške čete ostanejo petnajst do dvajset let v Egiptu; 2. prizna se suvereniteto turškega sultana; 3. egiptovski tribut se tako kapitalizuje, da ostane za Turčijo kak preostanek.

Mej Kitajem in Japanom se je baje sklenila tajna pogodba, da Japan ostane nevtralen, ako se mej Francijo in Kitajem začne redna vojska. Ta vest pa ni prav verjetna.

Sedaj je izid volilnih mož za volitev predsednika severo-ameriških držav popolnem znan. Voljenih je 219 mož, ki bodo glasovali za Clevelanda, 182 pa, ki bodo glasovali za Blaina. Pri ljudskem glasovanju v novembru bilo je oddanih 10.046.043 glasov, od teh 4.913.901 za Clevelanda, 4.847.659 za Blaina, 150.633 za Johna in 133.850 za generala Buttlerja. Clevelandova večina znaša tedaj 66.242. Oddalo se je 127.892 glasov več, kakor pri volitvi Garfielda. Cleveland odloži novojorsko generalno guvernerstvo 6. januarja in se preseli na svoje posestvo v Buffalo. 4. marca preseli se v Washingtonsko palačo, kajti istega dne opoludne nastopi svoje predsedstvo.

Dopisi.

Z Notranjskega 5. decembra. [Izv. dop.]

Zopet so se toraj sešli državni poslanci na Dunaji ter pričel je zborovati državni zbor. Če kedaj, tak gotovo sedaj bi se moral slovenski narod veseliti; nado goječ, da mu bodo njega zastopniki, njega prvoborci v blesteči parlamentski palači, kjer so napravljene krasni stoli z mehkiimi sedeži ter primer-nimi naslonjali, priborili kaj koristnega ter silno potrebnega. Ali naš ubogi narod preстал je petletno skušnjo, in žal! uverila ga je ta, da od sedanje „vlade obljub“ se mu ni ničesar nadejati, dokler ga bodo zastopali mirni, potrpežljivi državni poslanci, kakoršna je sedanja večina naših slovenskih zastopnikov. Radi tega vlada mej nami taka mlačnost do sedanjega državnega zbora, radi tega se le klaverno oziramo proti arhitektski državnozbornski palači.

Naš, to je, naših kmetijskih občin zastopnik, se je le malo ali nič potrudil, v državnem zboru pokazati svojo parlamentarično zmožnost ter razkriti vsaj nekoliko ran, katere nas tako silno skele. Gradi-va je dovolj, samo dobre volje primankuje, če ne tudi — zmožnosti. Poslednje nečem trditi, kajti jaz sem tega mnenja, da značaj tirja: ne prevzemaj posla, kateremu nesi kos. A pustimo to, ter ozrimo se raje po naši Notranjski ter povprašajmo, kje imamo za sedanje čase, čase napredka, tako potrebno srednjo šolo. Ali zaman bomo te iskali, ni je in je ni; in vender je obča želja po njej jako velika ter opravičena.

Ko je Gorenjcem bila odvzeta spodnja gimnazija v Kranji, zagnali so ti opravičeni hrup, da se jim vsled tega godi velika krivica, in gorenjski domoljubi neso mirovali, dokler si nje neso pridobili zopet nazaj. Pač lep dokaz, da je spodnja gimnazija v Kranji velike koristi za vso gorenjsko stran. Kar pa našim bratom Gorenjcem koristi, to bi gotovo tudi nam Notranjcem ne škodovalo in spodnja gimnazija v Postojni bi bila vsakako na pravem mestu, v korist vsej Notranjskej.

Isto tako je tudi vprašanje radi železnice Loka-Trst važno za vso Kranjsko, zlasti pa za nekatere kraje na Notranjskem, tako da bi se najbolj mrzel zastopnik moral geniti ter stopiti v kolo solnograških, koroških in Tržaških poslancev, kateri se tako živo potezajo za to progo in to pri vsaki priliki. Mogoče, da bi nekaterim posamičnim osebam ta progá ne bila velike koristi, smelo pa trdim, da bi vsem občinam, koder bi bila napeljana, neizrekljivo veliko hasnila. V dokaz temu služijo pač mnogobrojni podpisi občinskih zastopnikov, na prošnjah odposlanih državnemu zboru in na druge mesta o tej zadevi.

Upanja se ve da nemamo in ne moremo imeti, da bi se naš državni poslanec kaj potezal za to železniško progo, da! še nasprotna misel se nam je usilila, in to tedaj, ko smo v nekem Tržaškem listu morali čitati, da je gosp. Obreza odločen nasprotnik zvezne črte Loka-Trst. Tej trditvi se pa od strani g. poslanca ni ugovarjalo. Prislovica pa pravi, da kdor molči, ta potrjuje.

Sicer je pa vsako očitjanje ter vse tarnanje, da naši poslanci za nas premalo skerbe, v istini smešno. Pravijo: Kakor si bodeš postlal, tako bodeš ležal. Toraj kakoršen poslanec, takšno zastopništvo.

Žalostno a resnično je, da pri nas ob času volitev ne vlada nekdanja samozavest; če se tudi voli proti lastni volji, voli se samo, da se komu ustreže. Nekdanja ognjevitost, s katero so se smelo ponašali notranjski rodoljubi, gine vedno bolj, dan za dnevom. Mnogo njih, koji so še pred malo časom navdušeno se borili za napredek našega naroda, zdaj tiho mirujejo, žalostno gledaje, kako čudno se vrti kolo osode naroda. Ti poslednji, nekdanj tako živi udje v slovenskem telesu postajajo čedalje bolj mrtvi. Komu ne bi upadlo srce, ko vidi, kako naglo se uresničuje žalostno prorokovanje nepozabljivega Jurčiča, kateri je trdil, da prišli bodo časi, ko bodo prave narodne mučenike odstranili in prezirali, častili in povzdigovali pa take, kateri so le iz častihlepnosti ali koristolovja na narodni strani.

Daj Bog, da bi nas preteklost kaj zmodrila ter vender jedenkrat do dobrega poučila.

Iz Trsta 6. dec. [Izv. dop.] Nas Tržaške Slovence, zlasti okoličane že leta in leta tlači lahonska mōra v podobi renegatskega učitelja Bonina. Ta človek, kateri je že vse barve imel, nosil je kuto in bil kapucinec, rojen Istran v Opertliji (Portole), porabi vsako sredstvo, da bi si za neodrešeno Ita-

lijo pridobil lavorjev venec. Ker je okoliški učitelj, rabi ga Tržaški magistrat za svoje orodje, da uničuje slovenski živelj po okolici z zvijačo in perfidnostjo. Koliko se je že pisalo o njem in dr. Lozar bivši gimnazijalni vodja imel bode vedno na svoji vesti madež, da ni uničil to slovensko filoksero, ko je bil vsled nemoralnega vedenja tožen in v preiskavi. V Rojanu agitoval je pri kmetih za laško šolo; ker je imel prej slovensko prošnjo v rokah, da jo jim je kazal, ujel je na ta način najbolj odlične narodnjake na limanice. Ko je prišla prošnja v seji mestnega zbora na dnevni red, protestoval je g. Nabergoj ter odkril sleparstvo Bonina, kako je slepil ljudi; toda mestnega zbora večina vspregela je šolski predlog z navdušenjem, da se je v Rojanu postavila laška šola. Bonin je vedno kmete nagovarjal ter jim slikal dobrote laščine z zlatimi barvami in je tako res privabil od nevednih delavcev in omahljivih kmetov obilo otrok v laški razred. V ta razred postavil je magistrat tudi prva leta Bonina, dasi ni bilo pravega vspeha. Od tod je bil prestavljen k sv. Ivanu, da bi tam, ker so kmetje trdoglavni Slovenci, zasadil lahonske korenke. Poskušal je to na vse načine, celo brezplačno zvečer poučeval v stavbeni stroki delavce, kajti tam je bilo več zidarjev in kamnosekov. Pa se ve, da jih je le po laški poučeval, koliko pa je strokovnjak v stavbi, to si morate pa že sami misliti o človeku, ki hoče razkladati astronomijo in Bog ve kaj vse. Od tam so mu kmalu posvetili vrli Ivanci, kajti naredil je orjaško fijaško pri magistratu, kjer je prej svojim iredentovskemu mestodržcem zatrjeval, da hoče poitalijančiti vso okolico. Priklatil se je zopet v Rojan, in magistrat ga je nastavil na III. slovenski razred, za kateri predmet niti izprašan ni. Da je pa on na III. slovenski razred prišel, se pa najlože označi z priliko, da je prišel kozel v zelnik za stražnika. Jednako je z njim tu: III. slovenski razred šteje 12 šolarjev, laški pa 92. Kako neki to, bodeš vprašal čestiti bralec, pa to ti pojasnim kmalu: Bonin napoti vse modro po svoji glavi. Ako kateri učenec zna premalo računati, porine ga v II. razred nazaj ali pa v III. laškega. Če mu kak otrok ne ugaja, takoj ga eskortira sam v III. laški razred, s tem je tako daleč pripravil, da je skoro vse otroke iz slovenskega razreda izpahnili, da bode lahko magistratu predlagal, da naj se III. slovenski razred opusti, pa naj se laški nastavi še z jednim učiteljem. Bonin trdi, da so stariši tako hoteli, a to je le zvijača, ako bi se vprašalo stariše šolarjev, teško, da bi njih dobili deset, kateri bi silili svoje otroke res v laški razred. Tako si Bonin prizadeva poitalijančiti Tržaške Slovence in okoličane.

Iz Dobljeh pri Črnomlju 8. decembra. [Izv. dop.] Naj nam bo dovoljeno spregovoriti še jedno besedo ob otvorjenji naše Čitalnice v Dobljeh. Predsednikov govor nam je predložil prošlost in sedanjost vseh belokranjskih Čitalnic rekše, da zopet otvorimo shodišče za poučevanje in razveseljevanje v narodnem zmislu, katero shodišče bode sedaj četrto v našem kraju. Najstarejša čitalnica je namreč v Metliki, katera bode prihodnje leto slavno praznovala že svojo dvadesetletnico; zatim je Črnomeljka, ustanovljena leta 1867 in za to je še zelo mlada v Semiču, ustanovljena 1881 leta.

V teku dvajsetorih let so te čitalnice dosti storile za razširjenje narodne ideje in vzbujenje nas samega sebe in našlo se bode o pravem času spretno pero, katero bode opisalo za naše čitalnično življenje zasluzne može in dame, bodi si da so že pokojni, bodi da se še trudijo za narodno idejo in napredek ljudstva.

Dasi je naša Čitalnica v Dobljeh še komaj mesec dni stara, so vendar že tej novorojeni hčerki od več strani prišla darila: gospod predsednik daroval je veliko slovensko zastavo, lični podobi presvitlega cesarja in cesarice in podobo „očeta slovenskega naroda“ dr. Bleiweisa; a častiti g. dr. Volčič pa krasno podobo dike jugoslovanske, preuzvišenega vladike Josipa Jurija Strossmayerja, ter smo si tako s tem slikami polepšali in odičili čitalnično sobo.

Ozelenela bode Dobljška gora in mi bomo na njenem podnožji na s cveticami posuti planjavi prirejali veselice, vabili bomo prijatelje in znance, ter bodo prišli od blizu in daleč k nam se razveseljevat in krepčat za bodočnost.

Iz Krškega 8. decembra. [Izv. dop.] (Posojilnica v Krškem.) Posojilnico v Krškem se je v prvem občnem zboru 7. t. m. vendar posrečilo ustanoviti. Pri nas so bile radi tega težave, ker je malo premožnih ljudi, malo domoljubov, še

manj bogatinov, prav veliko pa nevednih in revnih ljudi. Vendar je došlo k zborovanju v nedeljo blizu 40 ljudi raznega stanu in raznega materialnega stanja. Med navzočnimi je bilo pa nekaj inteligentnih in imovitih ljudi, na pr. okrajni glavar g. Weiglein, komisar g. Čop, vikar g. Knaus, meščani gg. Gregorič, Jugovec, Rupert itd. Zbor je pričel s kratkim nagovorom in poukom g. Lapajne, ki je bil od zbranih tudi za predsednika izvoljen. Zapisnikarja sta bila učitelja gg. Seidl in Cepuder. Pravila so se dve uri pretresovala. Vspregela se je neomejena zaveza. Ustopenina določila se je na 1 gld. Deleži bodo znašali po 12 gld., katere je mogoče plačati tudi v dveh letih, po 50 kr. na mesec. Obresti se bodo računile od 4—6%. Društvena pravila je koj podpisalo 14 udov, več ali manj imovitih in veljavnih mož, ter vzelo 69 deležev. Drugi udje so še deloma posmeneno, deloma ustmeno pristop k zadrugi obljubili. Od 69 oddanih glasov so dobili pri volitvi v načelstvo gg.: V. Pfeifer 68 glasov, A. Jugovec 58 gl., J. Pfeifer 58, J. Lapajne 58 in J. Knavs 35 glasov. Od 60 oddanih glasov so dobili pri volitvi v nadzorstvo gg.: Feliks Lenk 60 glasov, A. Janež 40 in F. Seidl 34. Nadaljno delovanje nove zadruge bode v tem, da si udje načelstva volijo funkcionarje iz svoje sredine, namreč ravnatelja, namestnika, tajnika, blagajnika in preglednika, da dá načelstvo zadrugo pri okrožni sodnji kot društvo registrirati. Kadar bode zadruga registrirana, dala se bodo pravila še le tiskati, in še le potem se bode začelo pravo združno delovanje. O vsem se bode še poročalo o svojem času po časopisih. Za danes zaključimo zdravo rojenemu detetu, novi gospodarski podpori na Slovenskem: Dobro došla!

Domače stvari.

— (Knezoškof Ljubljanski g. dr. Misija) pripelje se jutri popoldne z Dunajskim poštanim vlakom v Ljubljano. Na kolodvoru pričakovali ga bodo uradni in duhovni dostojanstveniki, da novega knezoškofa pozdravijo. Ob Kolodvorski in Dunajski cesti, skozi Slonove ulice do stolne cerkve postavljeni bodo dijaki in učenci raznih učnih zavodov, da novega g. knezoškofa pozdravijo, kateri se popelje v stolno cerkev, kjer bode novega knezoškofa pričakoval stolni kapitelj, in od koder se g. knezoškof podá v škofovsko palačo. Stolna cerkev je zaradi prihoda g. knezoškofa krasno ozaljšana. Slovesnega umeščenja, katero bode prihodnje nedeljo, udeležé se vsa razna društva Ljubljanska v društveni obleki z zastavami.

— (Osobne vesti.) Gosp. Fran Veršec, c. kr. notar v Sevnici, ki je jako nevarno zbolel, je že toliko okreval, da ri nobene nevarnosti. — Umrl je te dni Eduard Kautschitsch, graščak v Sevnici, poznat kot brezverec in zagrizen nasprotnik Slovencev.

— (Umrla) je včeraj zjutraj gospa Ivana Toman-Jamnikova, soproga deželnega računskega oficijala. Pokojnica bila je pred leti izmed najodličnejših igralk na narodnem našem odru in je gotovo večini narodnjakov v najboljšem spominu. Dramatično društvo poklonilo je prerano umrše krasen venec. — Lahka jej zemljica!

— (Pevski večer slov. delov. pevskega društva „Slavec“,) kateri se je vršil v nedeljo dne 7. t. m. v prostorih čitalniške restavracije, bil je prav dobro obiskan. Petje, katerega je ta večer v odsotnosti društvenega pevovodje, vodil iz posebne prijaznosti gosp. Srečko Stegnar, bilo je jako precizno in si je pridobilo občno pohvalo. Posebno se je odlikoval g. Wolf s svojim „Postreščekom“, ki je nastopil prvič ter s svojim humorjem in komiko vzbudil občno veselost. Igro „Slep ni lep“, ki je bila prepovedana, nadomestil je gospod A. Jeločnik s deklamacijo „Po boju“, za kar je bil dvakrat izzvan z gromovitim rokoploskom. Odbor pa je bil sklenil v dopoldanski svoji seji, prodajati na dražbi srečke „Narodnega doma“ in posrečilo se mu je, da je na ta način prodal deset navedenih sreček za 32 gld. 36 kr. katera vsota se je takoj izročila upravnemu odboru „Narodnega doma“. — Sploh pa je vladala cel večer velika živahnost, katero je tudi pospeševala spretna postrežba, dobra kuhinja in pijača Cesarjeve restavracije.

— (C. kr. poštni urad v Ljubljani) naznanja občinstvu, da bode vožna pošta od 16. do vštete 31. dne t. m. samo do 6. ure zvečer odprta, to pa zaradi tega, da se more

pravočasno odpraviti pošta k mešanemu vlaku Trst-Dunaj št. 98, kar bi sicer zaradi mnogih božičnih in novoletnih pošiljatev ne bilo možno.

— (Železnocestni vozni listi.) Ukaz ministerstev za finance in trgovino od 1. aprila 1884 št. 41 drž. zak. je določil, da se od 1. dne januarja 1885 počenši smejo, — z izimki, ki jih določuje štempeljska postava, — po kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru, in to, kadar se kaj oddaje v odpravo do kake avstro-ogrške postaje vselej, kjerkoli neso za neke zvezne promete z odobrenjem železno-cestnega nadzornega oblastva uvedeni obrazci, ki se ločijo od občno propisanih, uporabljati samo vozni listi z utiskanim štempeljskim znamenjem. Ukaz ministerstev za finance in trgovino od 2. novembra 1884 drž. zak. št. 181 pa določuje, da to, kar ukazuje ukaz od 1. aprila, še le 1. julija 1885. l. v moč pride. Trgovinsko ministerstvo pa to predsedstvu trgovinske in obrtne zbornice naznanja, omenja, da se pri neposrednem prometu na Laško, v Švico, na Francosko, v Belgijo, Rusijo, Rumunijo in Serbijo smejo še sedanji vozni listi brez tiskanega štempeljskega znamenja rabiti tudi od 1. julija 1885. l. naprej, in to tako dolgo, dokler se kaj drugega ne določi. Ti se torej smejo v zasobnih tiskarnah tiskati.

— (Dvoboj.) V nedeljo 7. t. m. dobil je tukajšnji umirovljeni računski nadsovetnik g. Fran Suyer iz Požuna prežalostno brzjavno vest, da je njegov sin topničarski poročnik g. Filip Suyer vsled v dvoboju pridobljenih ran umrl. Dvoboju dala je povod kratka nemška besedica, katero je umrši poročnik razžaljivo izrekel drugemu nadporočniku pri konjkih. Nasprotnika dvoboja sta se v Požunu s sabljami in nesreča je hotela, da je kruta sovražna sablja pokojnemu poročniku grozno razsekala prsi.

— (Sprla) sta se včeraj dopoldne v šolskem drevoredu mesar J. Ocvirk in mesarski pomagáč Pogačar. Slednji vrgel je sekuro proti Ocvirku, ki je pa k sreči desno roko privzdignil in bil tako na komolci, na obraza in na prstih desne roke le lahko ranjen.

— (Pobegla goljufica.) Neka babica pobegnila je včeraj po izvršeni tatvini in goljufiji iz Ljubljane. Neke delavki v tabačni tovarni ukrala je perila in obleke za več kot 60 gld. Zastavila je vse v zastavnici in na mesto, kjer je bilo perilo položila zastavne liste. Gostilničarko opeharila je za jedi in pijačo za 20 gld. potem pa še za 45 gld. v denarji, za katere je gostilničarka jamčila pri trgovci T. Šuster-jji v Špitalskih ulicah.

— (Našla se je) precej velika svota denarja na kolodvoru južne železnice. Kdor jo je izgubil, dobi jo pri mestnem magistratu, kjer je bila pošteno oddana.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 10. decembra. (Iz jako zanesljivega vira.) Imenovanje ravnatelja Smoleja kranjskim ljudskošolskim nadzornikom in profesorja Šumana njegovim naslednikom se bržčas uradno objavi.

Dunaj 10. decembra. Obrtni odsek: Pri generalnej debati o načrtu zakona glede zavarovanja delavcev pri neizgledih, je poročevalec Lichtenstein postavil se na vladno stališče. Večina govornikov sporazumljenih z vladno predlogo, želeč nekatere premembe, dalje sezajoče. Dvorni svetnik Steinbach poudarja, da je zakonodajalstvo Nemčije in Avstrije v tej zadevi isto. Vlada bode v kratkem predložila načrt zakona o zavarovanju zbolelih.

Razne vesti.

* (Zopet nesreča na železnici.) Grozno močan orkan, ki je razsajal po noči 5. t. m. po Galiciji, preobrnili je ob treh zjutraj na Karol-Ludovikove železnici brzovlaku št. 2 vozečemu iz Levova v Krakovo in na Dunaj pri ubodu v postajo Pelkinija (blizu Jaroslava) iz tira hlapon in prva dva vagona. Od potnikov ni bil baje nihče poškodovan. Strojevodja Haas rešil se je smrti z urnim skokom iz hlapona. Kurilec in jeden sprevoznik sta smrtno ranjena. — Vsled te nezgode dospel je tudi Dunaj-Krakovski brzovlak št. 1 namestu ob šestih zjutraj v istini še le zvečer v Levov, ker ni bil pri Pelkiniji pokvarjeni železnični tir preje popravljen.

* (Potresi.) 4. t. m. zvečer ob 10 uri 40 m. čutili so v Smirni in na otoku Chios-u silne močan potres, kateri vendar ni posebne škode prouzročil. — Tudi v Potendorf v Dolenje-Avstrijske imeli so 7. t. m. ob 3 uri 14 m. popoldne valovom podoban hud potres s podzemeljskim bobnenjem pri-

hajajoč od vzhoda proti zahodu. Vse se je treslo, šipe po oknih in steklenice so žvenketale.

Gg. pevce Ljubljanske Čitalnice

vabi uljudno podpisani odbor,

1. da se v petek zvečer polnoštevilno udeležijo pevske vaje za veselo, katero priredi Čitalnica na Silvestrov večer, in
2. da pridejo v soboto, to je, 13. dan t. m., zvečer k pevskega shodu v čitalnično restavracijo, kjer se bodo popevale narodne pesnice v poskušnji za prihodni pevski večer, katerega odbor še v teku tega meseca priredi.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1884.

Pevskega zbora odbor.

Tujci:

9. decembra.

Pri **Slonu**: Luka, Eckman z Dunaja. — Werganz iz Trbža. — Sevar iz Knežaka.
Pri **Maliči**: Schütz, Balter, Käsabier z Dunaja. — pl. Langer iz Gradca. — Grofinja Welsersheimb z Bleda.
Pri **avstrijskem cesarji**: Petrovič iz Kroke.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Morkina v mm.
9. dec.	7. zjutraj	743.00 mm.	+ 4.8° C	sl. zah.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	741.68 mm.	+ 7.8° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	738.54 mm.	+ 7.0° C	z. jz.	obl.	

Srednja temperatura + 6.5°, za 7.0° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6.34	Špeh poven, kgr.	72
Rež,	5.4	Surovo maslo,	85
Ječmen,	4.71	Jajce, jedno,	3.3
Oves,	3.9	Mleko, liter,	8
Ajda,	4.55	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	5.69	Telečje,	60
Koruz,	5.40	Svinjsko,	54
Krompir,	2.86	Koštrunovo,	36
Leča,	8	Pišanec,	45
Grah,	8	Golob,	17
Fižol,	8.50	Seno, 100 kilo,	1.69
Maslo, kgr.	92	Slama,	1.51
Mast,	82	Drva trda, 4 metr.	7.50
Špeh frišen,	56	„ mehka, „	5.20

Dunajska borza

dne 10. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 20	kr.
Srebrna renta	83	15
Zlata renta	104	25
5% marcna renta	97	45
Akcije narodne banke	869	—
Kreditne akcije	301	80
London	123	30
Napol.	9	76
C. kr. cekini	5	77
Nemške marke	60	20
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 125	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 172	—
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104	40
Ogrska zlata renta 6%	123	95
„ 4%	96	20
„ 5%	91	30
5% stajarske zemljišč. od vez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 116	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	110	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	25
Kreditne srečke	100 gld. 180	50
Rudolfove srečke	10	18
Akcije anglo-avstr. banke	120	103
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	213	—

Poslano.

(15—35)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepljujuče pice,
I kas izkušn tiek proti trajnom kašlju plucvine i
želudca bolesti grkljana i proti mehurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.
Na etiketo in zamah,
kakor kaže podoba,
treba ostro paziti.

Najboljše pitna voda pri epidemijah.

Koncesija

se išče za točenje dalmatinskega vina.

Natančneje v upravnistvu „Sl. Naroda“. (788—1)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Vezani kozolec

z osmimi okni

proda se po nizkeji ceni. Kdor ga želi kupiti, zve natančneje pri upravnistvu tega lista. (782—2)

Dr. Spranger-jevo zdravilno mazilo

jemlje takoj pekočino in bolečino vsem ranam in bulam, zabranjuje divje meso, izvleče vsaka ulesa brez razmečalnega sredstva in brez rezanja skoraj brez bolečin. V kratkem času ozdravi prsnege raka, krvava ulesa, zastarane poškodbe na nogah, zanohtnice, ozebljine, prisadne rane, razpokane roke itd. Hitro pomaga pri kašlju, dušivnemu kašlju, difteritidi, trganju, bolečinah v križi, revmatizmu v členkih. Dobiva se škatljica po 30 kr. pri lekarnarji **J. Swobodi**, v Ljubljani, na Prešernovem trgu. (715—5)

Trakuljo

(ploščato glisto) prežene

dr. Bloch na Dunaji,

Praterstrasse 42, tudi pismeno. (90—21)

Umetne

(32—92)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik **A. Paichel**,

poleg Hrdeckyjevoga mostu, I. nadstropje.

Izvrsten med

(garantiran pitaneč)

v plehastih škatljah po 5 kil (kilo po 60 kr.), škatlja 30 kr., se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači. — Dobiva se tudi

med v satovjih.

Ob enem priporočam visokočisti duhovščini svojo zalogo pravih garantiranih

voščenihi sveč.

OROSLAV DOLENC,

svečar v Ljubljani. (746—7)

Med. dr. Leyér-jevo

milo za lepšanje kože,

popolnem prosto vseh ostrih lužnih in žaltovih tolstih delov, brez kokosovega oglja, pripravljeno samo iz voljnih, koži ne škodljivih tolšč, tedaj ne zapuščajo grudaste polti in duha po kozlih, kakor kokosove kisline, tedaj se priporoča vsem prijateljem lepe kože. To od dr. Leyéra izumljeno ter v najvišji popolnosti ščiščeno milo, koje prijetna umijevalna moč vsakega jako hitro in hasnovito popolni, je zmešano z raznimi parfumi in olupševalnimi dodatki kakor arnica, glicerini, moschus, benzoe, vijoleno, rožno, šmarično milo in milo iz brezovega balzama itd. Dobivajo se v bogateji izbiri pri (759—3)

Vaso Petričiči v Ljubljani.

Važno

za vsacega trpečega na živcih.

Samo z elektriko se dadi temeljito odstraniti slabosti živcev. Moj novi indukcijski aparat (električni strojček) se dá lahko rokovoditi in bi ne smel manjkati pri nobeni rodini. Trganje, revmatizem, omedlevico, zobobol in revmatični glavobol in sploh vse bolezni živcev ozdravijo se z indukcijskim aparatom. Cena aparatu z obširnimi nakazilom, kako rabiti, 8 gld. — Naročiti se morejo samo direktno pri meni. (741—7)

Dr. F. Beeck, Trst, 2 Via Pondaes 2.

Spričevalo.

Podpisani potrjujejo s tem, da so po natančnej preiskavi našli, da je cigaretni papir „**LE HOUBLON**“ iz francoske tovarne za cigaretni papir gospodov **Cawley & Henry** v Parizu izvrstne kakovosti, popolnem brez tujih sestavin, zlasti pa zdravju škodljivih snovij.

Dunaj, v 24. dan maja 1884.

Dr. J. J. Pohl,
red. jav. prof. kem. tehnologije na c. kr. tehnični visokej šoli.

Dr. E. Ludwig,
c. kr. red. profesor medicinske kemije na Dunajskem vseučilišču.

Dr. E. Lippmann,
izred. profesor kemije na Dunajskem vseučilišču.

(Pristnost teh podpisov potrjuje dr. J. Homann, c. kr. notar na Dunaji. Zgornje spričevalo je potrjeno in podpisano od c. kr. ministerstva vnanih zadev in francoskega poslanstva na Dunaji v 28. dan maja 1884.) (297—6)

Zobozdravnik Schweiger

z Dunaja

biva

v hotelu „pri Maliči“, II. nadstr., št. 23-24,

posluje vsak dan

od 9. do 1. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

Cela zobovja in posamni zobje

izdelujejo se po najboljših do zdaj izkušenih navodih ameriškanske in nemške sostave.

Pri novih zobovjih brez peres daje se nov amalgamiran kavčuk, ki vsled svoje lastne teže v spodnji čeljusti tako trdno tiči, kot bi bil s peresi pritrtjen; gorenje zobe na zahtevanje z vzdušnim tlakom.

Plombiranje zob z zlatom, zlatim in platina-amalganom ter cementom.

Najnovejši od zobnega zdravnika dr. Hertsta iz Brezna izumljeni način, votle zobe polniti z zlatom, izvrševal bom jaz; način ta pripoznal so prve ameriškanske avtoritete kot najboljšo zlato plombo, koja se jako trdno prime in ob zobovnih straneh utrdi.

Jednacega učinka je od istega uvedeni **zlati amalgam**, ki je skoro sličen dobnosti zlata in se le v take zobe vdeluje, koji so preslabi za zlato plombo. **Cementna plomba** ugodna je zlasti za sprednje zobe, ker se zobem jednaka barva prevrtljivo lahko ponareja; je jako močna in se hitro strdi (v petih ali desetih minutah).

Vsak zobobol se takoj zatré, boleče zobe plomba se še le po polnem odstranjenju bolečine. Po mojem do zdaj ohranjenem in mnoga leta izkušenem navodu polnijo se i zobne korenine a isto tako po polnem gnjili zobje, če še tako bolé, ne da bi je bilo treba izrjavati, tako da je možno ž njimi jesti in jed prežvekat brez vsake bolečine.

Vse operacije se brzo in zanesljivo izvršujejo; popravljajna in neprimerna zobovja se vsprejemljejo rado-voljno v pretvarjanje.

Ker se nameravam v Ljubljani nastaniti, skrbel in trudil se bom tudi tu, pridobiti si z vestnim, dobrim in solidnim delom ter poslovanjem zaupanje p. n. občinstva. Konečno omenjam še, da sem z vsemi potrebnimi pripravami in opravo sedanje moderne zobne umetelnosti in teh-nike po polnem preskrbljen, torej mi je tudi možno, po polnem ugajati vsem zahtevam p. n. občinstva, ki v to stroko spadajo. (768—5)

Za jesenski in lovski čas!

Važno za poevstnike, vojake, lovce itd. itd.; vsem, kateri hočejo pri mokrem mrazu obvarovati suhe in gorke noge, je priporočati odlikovana, c. kr. izključno privilego-vana **nepremočljiva**

usnje krepilna mast

I. Bendik-a v Št. Valentinu

kot najboljšo in najcenejšo usnje ohranjajoče sredstvo za čevlje, konjsko opravo, usnje za vozove, gonilne jermene. — Dokazano je, da se rabi več let za mazanje lovskih čevljev pri najvišjem dvoru. — Tudi se je dobro obneslo za mazanje krhkih in razpokanih kopit in je najbolje priporočati.

Cene: V velikih škatljah s 5 kilo po 10 gld. in z 2 1/2 kilo po 5 gld. Nadalje v 1/2 škatljah z 40 deka po 1 gld., v 1/4 škatljah z 18 deka po 50 kr., v 1/8 škatljah z 8 deka (48 f.) 25 kr. in v 1/16 škatljah z 3 1/2 deka 100 komadov 12 gld. 50 kr.

Dobiva se v Ljubljani pri Schusnig & Weber-ji; v Mariboru pri Josipu Martine-ji; v Celji pri Treun-u & Stieger-ji; na Jesenicah pri Treun-u; v Krškem pri Engelsberger-ji; kakor tudi v vseh večjih mestih monarhi-je.

Pred ponarejenjem se svari, ker je toliko mazil, ki občinstvo le zapeljavajo. Kdor pa hoče imeti usnje trajno in čedno, kupi naj samo **Bendikovo** nepremočno mast za usnje. (766—4)

Brez te varstvene znamke, postavno zavaro-vane, ima se to zdravilo po dr. Maliči smatrati kot ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliči

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetú zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stojecim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.; pravega prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ JUL. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu JUL. pl. TRNKOCZY-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinskeji bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezvspešno rabili. Ko je pa bolezni čedalje hujša prihajala in že več dnij neso mogli stopiti na nogo, spomnil sem se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemu-doma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratkej rabi tega zdravila oprostili mučnih bo-lečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednakeji bolezni priporočam. — Vašej blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo za-hvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug,
(702—6) posestnik v Šmarji p. Celji.

Naročila z dežele izvrše se takoj v lekarni „pri samorogu“

JUL. pl. TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.